

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem,
o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał;
umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla nich”*
Jan Paweł II

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

**POWIATOWEGO ZESPOŁU SZKÓŁ
W ŚWIEBODZINIE**

Rok szkolny 2022/2023

Program wychowawczo - profilaktyczny

„Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży”

Art. 1 pkt. 3 Ustawy Prawo Oświatowe

I. Założenia

Program wychowawczo-profilaktyczny powstał na bazie diagnozy środowiska szkolnego, po konsultacjach z nauczycielami, rodzicami i uczniami i obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Treści programu są spójne z dokumentami obowiązującymi w Powiatowym Zespole Szkół w Świebodzinie. **Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym zarówno w szkole, jak i w domu rodzinnym.** Rolą szkoły jest:

- 1) dbałość o rozwój dydaktyczny ucznia;
- 2) dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów w sferach: fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej;
- 3) wspieranie wychowawczej funkcji rodziny.

Głównym założeniem *Programu wychowawczo-profilaktycznego* jest:

- 1) przygotowanie młodzieży do samodzielnego podejmowania zadań w życiu społecznym;
- 2) wdrażanie do prawidłowego funkcjonowania w rodzinie;
- 3) dbałość o wszechstronny rozwój osobowości uczniów;
- 4) zapobieganie zachowaniom ryzykownym,
- 5) włączenie do społeczności szkolnej uczniów z Ukrainy przybyłych po 24 lutego 2022.

Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. W związku z tym, że profilaktyka to proces wspomagania młodego człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, *Program wychowawczo- profilaktyczny* jest wspierany:

- 1) *Programem Profilaktyki czerniaka skóry „Znamię! Znam je.”;*
- 2) *Narodowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego;*
- 3) *Programem profilaktycznym „ARS, czyli jak dbać o miłość?”;*
- 4) *Programem edukacyjnym „Różowa wstążeczka”;*

Program wychowawczo - profilaktyczny

- 5) Programem „Bezpieczna młodość” realizowanym we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Świebodzinie;
- 6) Programem profilaktycznym IMPACT: Interdyscyplinarny Model Przeciwdziałania Agresji i Cyberprzemocy Technologicznej;
- 7) Programem profilaktycznym: „Loguj się z głową”, czyli jak bezpiecznie korzystać z Internetu.
- 8) Projektem „Myślę pozytywnie” – profilaktyka zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

W wyniku realizacji Programu wychowawczo – profilaktycznego uczeń poznaje siebie, swoje potrzeby, aspiracje i możliwości, zapoznaje się z cechami rozwoju fizycznego, uczy się dbać o własne bezpieczeństwo i zdrowie, oceniać osiągnięcia, planować doskonalenie oraz brać odpowiedzialność za własny rozwój.

II. Podstawy prawne programu wychowawczo - profilaktycznego

1. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (ratyfikowana przez Polskę 30 września 1991 r.).
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
3. Ustawa z 14 grudnia 2016 – Prawo Oświatowe (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1082)
4. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2016 r. poz. 895).
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 487).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 783).
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (teks jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 298).
9. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1578).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783, 1458 i 2439)

Program wychowawczo - profilaktyczny

12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. 2022, poz. 622)
13. Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2022/2023.
14. Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych - tryb pełny stacjonarny – zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.

III. Kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022 / 2023

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
5. Wspomaganie kształcenia w szkołach ponadpodstawowych w związku z nową formułą egzaminu maturalnego od roku 2023.
6. Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.
7. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
8. Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
9. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

IV. Główne cele wychowawczo - profilaktyczne

Głównymi celami wychowawczo - profilaktycznymi Powiatowego Zespołu Szkół w Świebodzinie są:

1. Kształtowanie i rozwijanie prawidłowych postaw życiowych zgodnych z ogólnie przyjętymi normami i wartościami etycznymi (m.in. szacunek dla drugiego człowieka, rozumienie innych, kształtowanie postaw tolerancyjnych).
2. Wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.
3. Rozwój osobowości i doskonalenie umiejętności zawodowych.
4. Kształtowanie wysokiego stopnia kultury osobistej, odpowiedzialności za słowa i czyny.
5. Wspieranie rodziców w procesie wychowania i profilaktyki.
6. Wdrażanie uczniów do świadomego wyboru przyszłego kierunku kształcenia.
7. Integrowanie uczniów polskich z uczniami z Ukrainy, wzajemne poznawanie siebie, swojej kultury i tradycji.
8. Wspieranie nauczycieli i wychowawców w realizacji zadań dydaktyczno – wychowawczych.

V. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- 1) obowiązujące przepisy prawa;
- 2) analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły;
- 3) diagnozę występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych ucznia, szczególnie ujawnionych po okresie zdalnego nauczania;
- 4) diagnozę czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym;
- 5) diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat najważniejszych celów stawianych przez rodziców w procesie wychowawczo – profilaktycznym oraz oczekiwań rodziców wobec szkoły w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju;
- 6) ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów dokonaną na podstawie analizy wyników egzaminów zewnętrznych, klasyfikacji rocznej, udziału w wolontariacie, zajęciach dodatkowych;
- 7) identyfikację środowiska lokalnego;
- 8) rekomendacje wynikające z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły;

Program wychowawczo - profilaktyczny

- 9) wnioski zespołów wychowawczych;
- 10) kierunki polityki oświatowej na rok szkolny 2022/2023.

VI. Program określa działania w obszarach:

1. wychowawczym

- 1) wspieranie uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, intelektualnej, społecznej, emocjonalnej oraz aksjologicznej;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, **ze szczególnym uwzględnieniem wrażliwości na dobro, prawdę i piękno;**
- 3) wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą i społecznością lokalną;
- 4) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów z nauczycielami;
- 5) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli, wychowawców i rodziców;
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami prawnymi;
- 7) **wspieranie roli rodziny poprzez właściwą organizację zajęć *wychowanie do życia w rodzinie* i realizację założeń *Programu wychowawczo-profilaktycznego*;**

2. edukacyjnym

- 1) poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia, zdrowego trybu życia, ze szczególnym naciskiem na sytuację pandemiczną w kraju i na świecie;
- 2) **działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego;**
- 3) krzewienie edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych;
- 4) **doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej;**
- 5) **poszerzanie wiedzy rodziców i nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych;**
- 6) **uświadamianie potrzeby samokształcenia i zdobywania dodatkowych kwalifikacji zawodowych;**
- 7) kształtowanie u uczniów umiejętności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- 8) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień i cyberprzemocy;

Program wychowawczo - profilaktyczny

- 9) poszerzanie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji;
 - 10) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych, depresji, lęków szkolnych;
 - 11) **uświadamianie potrzeby dbania o środowisko naturalne i krzewienie edukacji ekologicznej;**
 - 12) **rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno – komunikacyjnych w procesach edukacyjnych;**
 - 13) **kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych;**
3. informacyjnym
- 1) dostarczanie aktualnych informacji nauczycielom i rodzicom dotyczących skutków zachowań ryzykownych;
 - 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej instytucji wspierających osoby zagrożone uzależnieniami;
 - 3) przekazywanie uczniom, rodzicom, nauczycielom informacji na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, cyberprzemocy;
 - 4) informowanie rodziców i uczniów o formach współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią;
 - 5) **dostarczanie nauczycielom, rodzicom i uczniom informacji na temat szczepień przeciw COVID-19;**
 - 6) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla nauczycieli, uczniów, rodziców w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych;
 - 7) **doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami;**
4. profilaktycznym
- 1) wspieranie uczniów w rozwoju i zdrowym stylu życia, dotyczącym zapobiegania uzależnieniom;
 - 2) wspieranie rodziców w pokonywaniu trudności napotkanych przez dzieci;
 - 3) realizowanie programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do młodzieży;
 - 4) **ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;**
 - 5) **zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 oraz wojną na Ukrainie w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa;**

Program wychowawczo - profilaktyczny

- 6) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych a także norm przeciwnych podejmowaniu zachowań ryzykownych.;
- 7) angażowanie młodzieży w działania pozalekcyjne mające na celu przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym;
- 8) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na zmianę, mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność organizowania czasu wolnego, umiejętność zapobiegania bezradności, radzenia sobie z sytuacjami stresowymi w życiu;

VII. Misja szkoły na rok szkolny 2022/2023

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym i duchowym. Zapewnia pomoc psychologiczną – pedagogiczną nauczycielom, rodzicom oraz uczniom, z uwrażliwieniem na uczniów obcokrajowców.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości, z naciskiem na dobro, prawdę i piękno, jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji.

Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawiającym się zachowaniom ryzykownym, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19. Misją szkoły jest osiągnięcie równowagi między nauczaniem a wychowaniem i profilaktyką.

VIII. Model absolwenta

W wyniku systematycznych i konsekwentnych oddziaływań edukacyjnych i wychowawczych uczeń kończący Powiatowy Zespół Szkół w Świebodzinie reprezentuje następujące postawy w poszczególnych sferach:

Sfera	Cechy / postawy absolwenta
społeczna	1) jest wiarygodny i odpowiedzialny – postępuje zgodnie z głoszonymi zasadami, wykonuje powierzone mu zadania; 2) przewiduje skutki swoich działań oraz ponosi konsekwencje swoich czynów;

Program wychowawczo - profilaktyczny

	3) reaguje na negatywne zachowania rówieśników, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy słownej, fizycznej i cyberprzemocy; 4) jest otwarty na wartości kultur Europy i świata; 5) angażuje się w działania na rzecz lokalnego środowiska – działa w wolontariacie; 6) potrafi być asertywny; 7) niesie bezinteresowną pomoc, jest tolerancyjny i odpowiedzialny za drugiego człowieka; 8) przeciwstawia się złu, niesprawiedliwości i nałogom; 9) integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole; 10) potrafi być samodzielny; 11) poznaje i docenia wartość życia ekologicznego;
emocjonalna	1) ma poczucie własnej wartości, 2) radzi sobie w sytuacjach trudnych, potrafi podejmować szybkie i właściwe decyzje; 3) dba o kulturę języka, nie używa wulgaryzmów; 4) jest obowiązkowy i konsekwentny w swoich działaniach; 5) panuje nad swoimi emocjami; 6) jest odporny na stres, na niepowodzenia lub potrafi sobie z nimi poradzić; 7) kieruje się w życiu wartościami takimi jak: dobro, prawda, tolerancja, niesienie pomocy; 8) uczy się autoprezentacji niezbędnej w życiu zawodowym;
fizyczna	1) przestrzega zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania w szkole i poza nią; 2) dba o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19); 3) dba o właściwe i zdrowe odżywianie; 4) nie ulega nałogom; 5) prowadzi aktywny tryb życia; 6) bierze udział w wydarzeniach sportowych na miarę swoich możliwości; 7) zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego, 8) prezentuje zachowania proekologiczne;
intelektualna	1) jest kreatywny, przedsiębiorczy, potrafi w sposób twórczy rozwiązywać problemy; 2) korzysta z różnych źródeł informacji, stosuje je i dostrzega związek między nimi; 3) zna techniki pozwalające na zdobywanie wiedzy;

Program wychowawczo - profilaktyczny

	4) jest przygotowany do dalszego kierunku kształcenia lub wykonywania wyuczonego zawodu; 5) wykorzystuje wiedzę i umiejętności zdobyte w czasie kształcenia w pracy i w życiu; 6) czuje potrzebę i ma świadomość dalszego doksztalcania i rozwoju (podnoszenia kwalifikacji); 7) rozwija swoje pasje i zainteresowania; 8) zna języki obce chociaż na poziomie podstawowym; 9) korzysta z różnych źródeł informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne;
duchowa	1) okazuje szacunek osobom dorosłym oraz kolegom i koleżankom; 2) zna i szanuje tradycje narodowe; 3) jest tolerancyjny: akceptuje odmienność innych ludzi, nie prześladuje innych ludzi ze względu na ich narodowość, religię, przekonania polityczne, przeciwstawia się dyskryminacji; 4) ceni i szanuje wartości patriotyczne; 5) ceni wartość rodziny; 6) uczestniczy w różnych formach kultury;

IX. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor

- 1) dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o właściwy poziom pracy wychowawczej i profilaktycznej szkoły;
- 2) stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, religijnej i regionalnej;
- 3) czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
- 4) diagnozuje oczekiwania uczniów i rodziców wobec szkoły;
- 5) współpracuje z Radą Pedagogiczną, Radą Rodziców, Samorządem Uczniowskim w rozwiązywaniu problemów dotyczących spraw uczniów i nauczycieli;

Program wychowawczo - profilaktyczny

- 6) inspirowuje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;
- 7) nadzoruje zgodność działania szkoły ze Statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły;
- 8) stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów;
- 9) inspirowuje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia;
- 10) stwarza warunki do przestrzegania w szkole *Wytycznych MEiN, MZ i GIS* obowiązujących po okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów;
- 11) dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do wyrównania różnic programowych i nadrobienia zaległości wynikających z nauczania zdalnego;
- 12) czuwa nad właściwą współpracą nauczycieli i wychowawców z pedagogami szkolnymi, wicedyrektorem ds. wychowawczych oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów;
- 13) umożliwia nauczycielom pogłębianie wiedzy niezbędnej do pracy dydaktyczno – wychowawczej.

2. Wicedyrektor do spraw wychowawczych

- 1) dba o właściwy poziom pracy wychowawczej i profilaktycznej szkoły;
- 2) koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawczo - profilaktyczne w szkole;
- 3) koordynuje pracę zespołów wychowawczych na poszczególnych poziomach klas;
- 4) koordynuje organizację i przebieg udzielanej w szkole pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów;
- 5) organizuje spotkania z udziałem rodziców, nauczycieli i specjalistów w ramach organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole;
- 6) współorganizuje integrację środowiska szkolnego , ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z Ukrainy;
- 7) czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
- 8) diagnozuje oczekiwania uczniów i rodziców wobec szkoły;

Program wychowawczo - profilaktyczny

- 9) współpracuje z Radą Pedagogiczną, Radą Rodziców, Samorządem Uczniowskim w rozwiązywaniu problemów dotyczących spraw uczniów;
- 10) współpracuje z instytucjami wspierającymi pracę szkoły (Policją, Sądem ds. Nieletnich i Rodziny, kuratorami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, itp.) w celu pomyślnego rozwiązywania problemów wychowawczych;
- 11) inspirować wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych, wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia;
- 12) współpracuje z Dyrektorem szkoły dostosowując ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do wyrównania różnic programowych i nadrobienia zaległości wynikających z nauczania zdalnego;
- 13) czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów;
- 14) czuwa nad właściwą współpracą nauczycieli i wychowawców z pedagogami szkolnymi oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów;
- 15) czuwa nad właściwą realizacją programów wspierających realizację założeń *Programu wychowawczo – profilaktycznego*: „Ars, czyli jak dbać o miłość?”, IMPACT, „Bezpieczna młodość”.

3. Nauczyciele

- 1) wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich pasje, zdolności i zainteresowania;
- 2) udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych;
- 3) kształcą i wychowują młodzież zgodnie z zadaniami określonymi w *Programie wychowawczo – profilaktycznym*, zatem współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogami szkolnymi;
- 4) reagują na sygnały zagrożenia uczniów niedostosowaniem społecznym, na objawy depresji, agresji oraz uzależnień;
- 5) zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w szkole i poza jej terenem;
- 6) reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia;
- 7) przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19;
- 8) przestrzegają reguł sanitarnych określonych w *Wytycznych MEiN, MZ, GIS*, obowiązujących w szkole w okresie po epidemii COVID-19;

Program wychowawczo - profilaktyczny

- 9) udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19.

4. Wychowawca klasy

- 1) sprawuje opiekę wychowawczą nad uczniami;
- 2) jest odpowiedzialny za organizowanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb. W tym celu współpracuje z nauczycielami, pedagogiem, dyrekcją szkoły;
- 3) poznaje uczniów oraz ich środowisko;
- 4) utrzymuje stały kontakt z rodzicami, organizuje spotkania oraz wspiera rodziców w działaniach wychowawczo-opiekuńczych;
- 5) inspirowa i wspomaga działania zespołu klasowego;
- 6) podejmuje działania umożliwiające rozwiązywanie konfliktów i sporów w klasie;
- 7) monitoruje postępy uczniów w nauce, dba o regularne uczęszczanie uczniów do szkoły;
- 8) wdraża uczniów do samorządności i demokracji;
- 9) propaguje zasady kulturalnego zachowania;
- 10) ustala śródroczną i roczną ocenę z zachowania zgodnie ze Statutem Szkoły;
- 11) współpracuje z wicedyrektorem do spraw wychowawczych, pedagogiem szkolnym i innymi specjalistami świadczącymi pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności wychowawczych, dydaktycznych i zdrowotnych, a także zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- 12) rozpoznaje potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19;
- 13) rozpoznaje indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynniki chroniące i czynniki ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych;
- 14) na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w *Programie wychowawczo-profilaktycznym* opracowuje plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów;
- 15) przygotowuje sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy;
- 16) zapoznaje uczniów swojej klasy i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym;

Program wychowawczo - profilaktyczny

- 17) współpracuje z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach;
- 18) podejmuje działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Rodzice

- 1) dbają o właściwą formę spędzania wolnego czasu przez młodzież;
- 2) współdziałają z pedagogiem, pedagogiem specjalnym, wicedyrektorem ds. wychowawczych, dyrektorem szkoły, wychowawcami i nauczycielami w sprawach wychowania, profilaktyki i kształcenia młodzieży;
- 3) uczestniczą w ankietach i sondażach oraz innych formach współpracy proponowanych przez szkołę;
- 4) tworzą Radę Rodziców jako organ współpracujący z Dyrekcją Szkoły i Gronem Pedagogicznym;
- 5) uczestniczą w zebraniach rodziców i spotkaniach indywidualnych;
- 6) dbają o realizację obowiązku nauki przez swoje dziecko;
- 7) współtworzą *Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły*;
- 8) uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów.

6. Pedagog szkolny

- 1) rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych;
- 2) wspiera wychowawcę w organizowaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej jego uczniów;
- 3) organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
- 4) podejmuje działania wychowawcze wynikające z *Programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły*;
- 5) wspiera działania wychowawcze i opiekuńcze nauczycieli wynikające z *Programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły*;
- 6) działa na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej;
- 7) dokonuje bieżącej analizy sytuacji wychowawczej w szkole oraz systematycznie przekazuje informacje na ten temat Radzie Pedagogicznej;
- 8) współorganizuje integrację środowiska szkolnego , ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z Ukrainy;
- 9) kontroluje spełnianie przez uczniów obowiązku nauki;
- 10) utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas i wicedyrektorem do spraw wychowawczych i dyrektorem szkoły;
- 11) uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów;
- 12) współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego;

Program wychowawczo - profilaktyczny

- 13) współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów;
- 14) współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły;
- 15) promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. Pedagog specjalny

- 1) współpracuje z zespołem mającym opracować dokumentację dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w tym IPET i WOPFU;
- 2) współorganizuje integrację środowiska szkolnego, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z Ukrainy;
- 3) współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, ale także innymi specjalistami zatrudnionymi w szkole, a także z rodzicami oraz uczniami. W ramach tej współpracy :
 - a) rekomenduje dyrektorowi działania w zakresie zapewniania aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły,
 - b) diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów, przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;
- 4) wspiera nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w kontekście doboru metod, form pracy, określania potrzeb uczniów, ale także ich mocnych stron;
- 5) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom ale także nauczycielom;
- 6) współpracuje z podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym z :
 - a) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
 - b) placówkami doskonalenia nauczycieli,
 - c) innymi szkołami,
 - d) pracownikami socjalnymi,
 - e) asystentami rodziny,
 - f) kuratorami rodzinnymi .

Program wychowawczo - profilaktyczny

8. Rada Rodziców

- 1) reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczo - profilaktyczny szkoły;
- 2) współpracuje z dyrektorem szkoły i wicedyrektorem do spraw wychowawczych, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, nauczycielami, wychowawcami i Samorządem Uczniowskim;
- 3) opiniuje *Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły*.
- 4) uczestniczy w uroczystościach i imprezach okolicznościowych organizowanych w szkole i poza nią.

9. Samorząd Uczniowski

- 1) reprezentuje całą społeczność uczniowską;
- 2) inspiruje i organizuje imprezy szkolne i pozaszkolne;
- 3) współpracuje z Dyrekcją szkoły oraz Gronem Pedagogicznym, reprezentując potrzeby środowiska uczniowskiego;
- 4) podejmuje akcje charytatywne i inne działania na rzecz osób potrzebujących;
- 5) uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów;
- 6) propaguje ideę samorządności;
- 7) dba o dobre imię i honor szkoły;
- 8) współpracuje z Dyrekcją szkoły, nauczycielami oraz pracownikami niepedagogicznymi w celu zapewnienia higienicznych warunków pracy szkoły, angażuje uczniów do przestrzegania zasad bezpieczeństwa z powodu pandemii COVID-19.

X. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka

W czerwcu 2022 roku została przeprowadzona diagnoza dotycząca czynników ryzyka i czynników chroniących, której wyniki zostały uwzględnione w planie pracy wychowawczej oraz w Programie wychowawczo – profilaktycznym na rok szkolny 2022/2023.

Wyłonienie, w wyniku diagnozy, czynników chroniących oraz czynników ryzyka miało na celu przygotowanie i wdrożenie działań dotyczących całej społeczności szkolnej.

Na podstawie badań, rozmów oraz analizy dokumentów wyodrębniono następujące czynniki ryzyka i czynniki chroniące występujące w Powiatowym Zespole Szkół w Świebodzinie:

Program wychowawczo - profilaktyczny

1. Czynniki chroniące:

- 1) przyjazna atmosfera w szkole deklarowana przez uczniów i rodziców;
- 2) pozytywne relacje uczeń – nauczyciel;
- 3) możliwość uzyskania pomocy ze strony dorosłych na terenie szkoły;
- 4) poczucie przynależności uczniów do zespołu klasowego oraz akceptacja ze strony rówieśników;
- 5) umiejętność radzenia sobie przez uczniów w trudnych sytuacjach: znajomość dróg poszukiwania pomocy;
- 6) możliwość udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych, szczególnie dydaktyczno – wyrównawczych z matematyki i języka polskiego, w zajęciach rewalidacyjnych, rozwijających umiejętności matematyczne, rozwijających umiejętności posługiwania się językiem polskim przez uczniów z zagranicy;
- 7) poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole: uczeń nie jest anonimowy;
- 8) zaufanie deklarowane przez uczniów wobec wychowawców oraz pedagogów szkolnych;
- 9) bardzo ważna rola rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu ucznia;
- 10) duże znaczenie w życiu młodego człowieka ma przyjaźń;
- 11) poczucie empatii i niesienie bezinteresownej pomocy wobec uczniów z Ukrainy (80% badanych);
- 12) posiadanie planów i celów życiowych, aspiracje edukacyjne.

2. Czynniki ryzyka :

- 1) spędzanie czasu wolnego przed komputerem;
- 2) brak lub słabe umiejętności uczenia się samodzielnego w domu;
- 3) niska motywacja do nauki;
- 4) bardzo duża absencja uczniów na zajęciach lekcyjnych;
- 5) bardzo duży procent uczniów palących papierosy i pijących energetyki;
- 6) małe zaangażowanie rodziców w życie klasy i szkoły, niska frekwencja rodziców na spotkaniach z wychowawcami klas;
- 7) mały procent uczniów radzących sobie ze stresem;
- 8) skłonności do zachowań depresyjnych, zwłaszcza w okresie osamotnienia, braku kontaktów rówieśniczych;
- 9) niedojrzałość emocjonalna i społeczna;
- 10) podatność na wpływy;
- 11) wczesne rozpoczynanie inicjacji seksualnej.

Program wychowawczo - profilaktyczny

XI. Zadania szczegółowe

Po przeprowadzeniu w szkole diagnozy sytuacji wychowawczej i zapotrzebowania na działania profilaktyczne, w tym ewaluacji dotychczasowego programu wychowawczo-profilaktycznego, analizy dokumentów szkolnych oraz po uwzględnieniu wytycznych MEiN w zakresie zdrowia psychicznego uczniów wyłoniono następujące obszary problemowe:

1. Cyberprzemoc, cyberprzestępczość (hejt)
2. Uzależnienia (papierosy, e-papierosy, napoje energetyzujące, komunikatory)
3. Motywacja
4. Lęki
5. Kultura osobista
6. Frekwencja
7. Współpraca z rodzicami
8. Integracja z uczniami z zagranicy

Sfera	Obszar	Zadanie	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
SPOŁECZNA	Cyberprzemoc, cyberzagrożenia	1. Uświadomienie, na czym polega cyberprzemoc.	✓ lekcje wychowawcze ✓ spotkania z przedstawicielem policji, kuratorem sądowym	pedagodzy, wychowawcy klas, nauczyciele informatyki	cały rok, zgodnie z harmonogramem pracy wychowawcy klasy

Program wychowawczo - profilaktyczny

		2. Uświadomienie skutków i konsekwencji stosowania cyberprzemocy wobec innych.	✓ lekcje wychowawcze ✓ spotkania uczniów z przedstawicielem policji, wicedyrektorem ds. wychowawczych ✓ pedagogizacja rodziców ✓ spotkania z psychologiem / pedagogiem, dyrekcją szkoły ✓ realizacja programu IMPACT	pedagodzy, wychowawcy klas,	
		3. Wskazywanie bezpiecznych zachowań, które chronią lub zmniejszają ryzyko związane z zagrożeniami w sieci (cyberprzemoc, stalking, sexting, grooming).	✓ lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmów edukacyjnych; ✓ spotkania uczniów z przedstawicielem policji, wicedyrektorem ds. wychowawczych ✓ pedagogizacja rodziców ✓ realizacja programu IMPACT ✓ realizacja programu „Loguj się z głową”, czyli jak bezpiecznie korzystać z Internetu	pedagodzy, wychowawcy klas,	
		4. Wskazanie, jak zapobiegać zachowaniom niepożądanym.	✓ lekcje wychowawcze ✓ realizacja programu „Loguj się z głową”, czyli jak bezpiecznie korzystać z Internetu	pedagodzy, wychowawcy klas,	
		5. Realizacja programu „Bezpieczna młodość”	✓ Spotkania z przedstawicielami Policji i pogadanki	pedagodzy, wicedyrektor ds. wychowawczych	

Program wychowawczo - profilaktyczny

	Integracja zespołu klasowego i szkolnego	1. Omówienie zapisów Statutu szkoły: praw i obowiązków ucznia; zakazów, nagród i kar.	✓ spotkania dyrekcji szkoły z uczniami klas I; ✓ lekcje wychowawcze	dyrekcja szkoły, Wychowawcy klas	Wrzesień
		2. Uczenie działania zespołowego, tworzenie klimatu efektywnej współpracy.	✓ wyjścia integracyjne ✓ wspólnie organizowane działania na rzecz innych ✓ wycieczki edukacyjne, zawodowe, integracyjne; ✓ przygotowywanie uroczystości klasowych	Wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy wychowawcy klas	cały rok wg harmonogramu wychowawcy klasy, nauczycieli
		3. Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucie wspólnoty (reintegracja)	✓ Lekcje wychowawcze; ✓ Wyjścia i wyjazdy reintegracyjne; ✓ Rozmowy; ✓ Wspólne świętowanie, np. Wigilia klasowa, urodziny	Wychowawcy klas	Wg planu pracy wychowawcy
		4. Kształtowanie zachowań opartych na tolerancji, empatii, odpowiedzialności za drugiego człowieka - wolontariat	✓ udział w akcjach charytatywnych: PCK, Szlachetna Paczka, Pola Nadziei, oddawanie szpiku, ✓ organizowanie pomocy koleżeńskiej	Nauczyciele biblioteki, pedagog szkolny, p. D. Nikiel – Węglarska, wychowawcy klas	wg harmonogramu wg potrzeb
		5. Integracja uczniów polskich z uczniami z Ukrainy	✓ wspólne wyjścia i wyjazdy klas z zespołem przygotowawczym 1 P; ✓ wspieranie uczniów z Ukrainy będących w zespołach klasowych;	Wychowawca klasy 1 P, wychowawcy klas, przedstawiciel Starostwa, pedagodzy szkolni	cały rok wg harmonogramu wychowawców klas,
	Preorientacja zawodowa	1. Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy	✓ lekcje wychowawcze z udziałem przedstawicieli zakładów pracy, doradców zawodowych;	wychowawca klasy, doradca zawodowy, kierownicy warsztatów, kierownik kształcenia praktycznego, nauczyciel podstaw przedsiębiorczości	wg harmonogramu doradcy zawodowego

Program wychowawczo - profilaktyczny

			✓ wycieczki zawodoznawcze ✓ udział uczniów w praktykach zawodowych, stażach pracy;	doradcy zawodowi, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów zawodowych, doradca zawodowy, kierownik kształcenia praktycznego, z-ca kierownika warsztatów, rodzice	cały rok cały rok
		2. Poznanie lokalnego rynku pracy	✓ spotkania z przedstawicielami zakładów pracy, ludźmi sukcesu; ✓ wycieczki zawodoznawcze; ✓ spotkania z pracownikiem Klubu Pracy, Urzędu Pracy w Świebodzinie; ✓ nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej;	wychowawcy klas, doradca zawodowy nauczyciele przedmiotów zawodowych, doradca zawodowy; doradca zawodowy, nauczyciel przedsiębiorczości	wg harmonogramu i planu lekcji
		3. Spotkania z absolwentami szkoły poszczególnych kierunków kształcenia	✓ spotkania na lekcjach wychowawczych; ✓ wizyty na uczelniach, na których studiują absolwenci PZS	Wicedyrektor ds. wychowawczych, doradca zawodowy, nauczyciele i wychowawcy	cały rok
		4. Zapoznanie z zasadami rekrutacji na uczelnie wyższe	✓ lekcje wychowawcze w klasach IV; ✓ zajęcia w pracowni komputerowej; ✓ spotkania z absolwentami	wychowawcy klas, pedagog szkolny, doradca zawodowy	cały rok
	Poprawienie współpracy	1. Zaangażowanie rodziców w procesy wychowawcze	✓ spotkania z wychowawcami;	Wychowawcy klas, pedagogy, wicedyrektor ds.	wg potrzeb, wg harmonogramu

Program wychowawczo - profilaktyczny

	szkoły z rodzicami	szkoły.	✓ spotkania grupowe i indywidualne z pedagogiem i wicedyrektorem i dyrektorem szkoły; ✓ spotkania z przedstawicielami wspierającymi procesy wychowawcze szkoły (Policja, kuratorzy sądowi, pracownicy poradni psychologiczno - pedagogicznej) ✓ zaangażowanie rodziców w tworzenie programu wychowawczo – profilaktycznego; ✓ analiza frekwencji uczniów;	wychowawczych, dyrektor szkoły	spotkań z rodzicami wrzesień cały rok
		2. Zaangażowanie rodziców w organizację imprez, akcji charytatywnych na terenie szkoły	✓ spotkania Trójek klasowych i Rady Rodziców w celu zorganizowania imprezy/uroczystości klasowej;	wychowawcy klas, dyrekcja szkoły	wg potrzeb i harmonogramu imprez
		3. Pedagogizacja rodziców	✓ spotkania ze specjalistami, pedagogiem szkolnym w celu uświadomienia rodzicom współczesnych zagrożeń i sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych; ✓ zachęcanie do udziału w e-szkoleniach adresowanych do rodziców (np.	pedagog szkolny, wychowawca klasy pedagog szkolny, wychowawca klasy	jeden raz w roku wg potrzeb rodziców

Program wychowawczo - profilaktyczny

			oferowanych na stronie Librus) ✓ zapoznanie rodziców z realizowanymi w szkole programami wspierającymi pracę wychowawczą szkoły, zachęcenie do korzystania ze scenariuszy dla rodziców		
MORALNA	Kultywowanie tradycji i obyczajów - wychowanie do wartości	1. Świątowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych	✓ przygotowywanie uroczystości upamiętniających wydarzenia patriotyczne (apele, akademie – w miarę możliwości); ✓ udział w uroczystościach lokalnych i państwowych; ✓ przygotowywanie gazetek, prezentacji tematycznych;	wyznaczeni nauczyciele, wychowawcy klas	wg harmonogramu
		2. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	✓ spotkania z ciekawymi ludźmi	dyrekcja szkoły, opiekunowie poczty sztandarowej nauczyciele historii, wiedzy o społeczeństwie, wychowawcy klas	wg kalendarza
		3. Uczenie właściwych postaw wobec drugiego człowieka – kultura osobista	✓ lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce; ✓ spotkania z dyrektorem ds. wychowawczych i pedagogiem szkolnym (klasowe, grupowe, indywidualne)	wychowawca klasy wicedyrektor ds. wychowawczych i pedagog	wg kalendarza
		4. Kształtowanie postawy szacunku wobec innych narodowości.	✓ Lekcje wychowawcze ✓ Zajęcia przedmiotowe ✓ Wyjścia integracyjne, do kina, restauracji	wychowawca klasy	wg planu pracy wychowawcy
		5. Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi	✓ lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce;	wychowawcy klas, nauczyciele, wicedyrektor, pedagodzy	w klasach I – wrzesień/październik; w klasach starszych – wg potrzeb
					cały rok

Program wychowawczo - profilaktyczny

		w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję (werbalną i niewerbalną)	✓ spotkania z psychologami, pedagogami, terapeutami, przedstawicielami Policji; ✓ udział w wolontariacie;	wicedyrektor ds. wychowawczych, pedagog szkolny, opiekun wolontariatu	październik wg potrzeb
Propagowanie kultury osobistej i grupowej	1. Pielęgnowanie kultury słowa oraz zasad dobrego zachowania savoir – vivre.	✓ wszystkie lekcje	wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły, rodzice, uczniowie	cały rok	
	2. Modyfikacja regulaminu dotyczącego stroju ucznia	✓ spotkanie Samorządu Uczniowskiego; ✓ spotkanie pedagogów szkolnych i przewodniczącej zespołu ds. profilaktyki	Opiekun Samorządu Uczniowskiego Wicedyrektor ds. wychowawczych	wrzesień	
Wychowanie do wrażliwości na prawdę, dobro i piękno	1. Uwrażliwienie na piękno, dobro i prawdę.	✓ wszystkie lekcje	wszyscy nauczyciele	cały rok	
	2. Realizacja programu: ARS, czyli jak dbać o miłość?	✓			
Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	3. Udział w akcji „sprzątanie świata” z okazji Światowego Dnia Sprzątania Świata	✓ akcje plakatowe na terenie szkoły; ✓ wyjścia zorganizowane;	Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych, wychowawcy klas	Wrzesień, kwiecień	
	4. Obchody „Dnia ziemi”	✓ akcje plakatowe ✓ pogadanki ✓ lekcje wychowawcze	Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych, wychowawcy klas		
	5. Udział w akcji „Pola Nadziei”	✓ sprzedaż cebulek kwiatów na terenie szkoły	p. K. Skiers-Zajma, p. J. Giecołd, wychowawcy klas	październik	
	6. Wycieczki krajoznawcze	✓ wycieczki	wychowawcy klas, dyrekcja szkoły	wg planu pracy wychowawcy klasy	
	7. Kształcenie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego;	✓ wycieczki ✓ lekcje wychowawcze i przyrodnicze	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów przyrodniczych	cały rok	
	8. Rozpowszechnianie znaczenia zależności między środowiskiem a	✓ udział w akcji „Pola Nadziei”; ✓ lekcje wychowawcze i	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów przyrodniczych	cały rok	

Program wychowawczo - profilaktyczny

		zdrowiem człowieka. Kształtowanie nawyków estetyki własnego otoczenia.	przyrodnicze		
		9. Dbanie o estetyczny, adekwatny do miejsca strój ucznia	✓ Zapoznanie uczniów z regulaminem dotyczącym stroju i wyglądu ucznia na terenie szkoły i podczas uroczystości ✓ Respektowanie zapisów w/w regulaminu przez uczniów oraz odpowiednie reakcje nauczycieli	wychowawcy klas cała społeczność szkolna	wrzesień cały rok
INTELEKTUALNA	Wszechstronny rozwój ucznia poprzez podnoszenie motywacji i poprawę frekwencji	1. Rozpoznanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	✓ przeprowadzenie diagnoz i ankiet wstępnych; ✓ rejestr uczniów z osiągnięciami;	wicedyrektor ds. wychowawczych, pedagog, wychowawca klasy	wrzesień / październik październik
		2. Zapoznanie z dokumentacją dostarczoną do szkoły przez rodziców i uczniów	✓ Analiza świadectw, wyników egzaminów ósmoklasisty oraz podań złożonych w szkole; ✓ analiza opinii i orzeczeń poradni psychologiczno - pedagogicznych	Dyrekcja szkoły, wychowawcy klas, nauczyciele Wicedyrektor ds. wychowawczych, nauczyciele, nauczyciele rewalidacji, pedagogi, wychowawcy	wrzesień cały rok

Program wychowawczo - profilaktyczny

		3. Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	✓ przygotowanie oferty zajęć pozalekcyjnych; ✓ przygotowanie do konkursów, olimpiad; ✓ przygotowanie programów artystycznych – w miarę możliwości; ✓ zachęcanie do czytelnictwa, do zainteresowania kulturą europejską	Nauczyciele	wrzesień cały rok wg harmonogramu
		4. Rozwijanie samodzielności, kreatywności i innowacyjności uczniów	✓ zachęcanie uczniów do udziału w projektach, konkursach; ✓ umożliwianie uczniom samodzielnego decydowania o miejscu praktyk zawodowych,	Wychowawcy Doradca zawodowy Nauczyciele przedmiotów	cały rok
		5. Wzmacnianie motywacji uczniów do nauki poprzez uświadamianie i wykorzystywanie mocnych stron ucznia ze zwróceniem szczególnej uwagi na uczniów z dysfunkcjami	✓ lekcje wychowawcze ✓ warsztaty ✓ zajęcia przedmiotowe	wychowawcy klas pedagog szkolny nauczyciele	cały rok
		6. Promowanie osiągnięć uczniów w konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych	✓ informacje w mediach i na stronie internetowej szkoły	wicedyrektor ds. wychowawczych, opiekunowie przygotowujący do konkursów	cały rok

Program wychowawczo - profilaktyczny

		7. Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadomienie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	✓ lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce; ✓ omawianie wyników egzaminów przez nauczycieli przedmiotów zawodowych i dyrektor szkoły;	wychowawca klasy nauczyciele przedmiotów zawodowych i dyrektor szkoły	wrzesień / październik
		8. Promowanie uczniów z najwyższą frekwencją	✓ nagradzanie uczniów z najwyższą frekwencją w szkole – wpis w dzienniku elektronicznym;	wicedyrektor ds. wychowawczych;	co miesiąc wyróżnienie klasy na tablicy szkolnej,
		9. Przeciwdziałanie wagarom	✓ powoływanie zespołów wychowawczych; ✓ zapewnienie opieki uczniom mającym wolną godzinę w toku lekcji (np. z powodu nieobecności nauczyciela); ✓ współpraca z pracodawcami i kierownikami praktyk; ✓ angażowanie rodziców w systematycznie monitorowanie ocen i frekwencji dziecka w Librusie	wychowawcy klas, pedagog, wicedyrektor ds. wychowawczych, nauczyciele zajęć praktycznych	Cały rok

Program wychowawczo - profilaktyczny

			✓ systematyczne sprawdzanie obecności na zajęciach lekcyjnych; ✓ systematyczne rozliczanie frekwencji przez wychowawców; ✓ rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami, z podkreśleniem konsekwencji wynikających z opuszczania zajęć lekcyjnych przez ucznia;	nauczyciele, wychowawcy klas	cały rok
		10. Badanie przyczyn nieobecności uczniów w szkole	✓ rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami; ✓ wywiady środowiskowe;	wychowawcy klas, pedagog, wicedyrektor ds. wychowawczych	cały rok
	Wsparcie psychologiczno – pedagogiczne wszystkich uczniów z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb	1. Diagnozowanie trudności uczniów w nauce poprzez wywiady, obserwacje, indywidualne rozmowy, diagnozy, analizę dokumentów ucznia.	✓ rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami; ✓ obserwacje lekcji; ✓ spotkania zespołów wychowawczych i analiza dokumentów ucznia z poradni psychologiczno – pedagogicznej;	wychowawcy klas, pedagog, wicedyrektor ds. wychowawczych	cały rok

Program wychowawczo - profilaktyczny

	rozwojowych i edukacyjnych	2. Prowadzenie profilaktyki zdrowia psychicznego	✓ Realizacja programu „Myślę pozytywnie” – profilaktyka zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży; ✓ Rozmowy indywidualne z uczniami ✓ Współpraca z instytucjami wspierającymi uczniów w trudnych sytuacjach ✓ Stwarzanie przyjaznej, bezpiecznej atmosfery w szkole	Wychowawcy klas, pedagodzy, wicedyrektor ds. wychowawczych Pedagodzy, wicedyrektor ds. wychowawczych Wszyscy pracownicy	
		3. Dostosowanie oferty edukacyjnej do możliwości uczniów, organizacja zajęć z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz zajęć rewalidacyjnych	✓ zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z j. polskiego, matematyki; ✓ zajęcia języka polskiego dla obcokrajowców; ✓ zajęcia rozwijające uzdolnienia matematyczne; ✓ zajęcia rewalidacyjne;	Dyrekcja szkoły, pedagodzy, wychowawcy klas, rodzice	Wrzesień – organizacja; cały rok - realizacja
		4. Przygotowanie i realizacja oferty edukacyjnej dla nauczycieli	✓ Udział nauczycieli w szkoleniach	Dyrekcja szkoły	cały rok, wg harmonogramu szkoleń
		5. Współpraca z pracownikami poradni psychologiczno - pedagogicznej	✓ Spotkania zespołów udzielających pomocy psychologicznej w danej klasie; ✓ wizyty pracowników poradni w szkole i rozmowy z rodzicami i nauczycielami	Pedagodzy szkolni, wicedyrektor ds. wychowawczych	Cały rok, wg potrzeb

Program wychowawczo - profilaktyczny

		6. Zapewnienie dostępności pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom i rodzicom	✓ upublicznienie danych dotyczących dostępności specjalistów na terenie szkoły oraz w innych instytucjach (poradnie, stowarzyszenia) ✓ ustalenie i podanie do wiadomości rodziców dyżurów nauczycieli, pedagogów i dyrekcji szkoły w ramach „godziny dostępności”	Pedagodzy, wicedyrektor ds. wychowawczych Nauczyciele, dyrekcja szkoły	
	Krzewienie edukacji klasycznej	1. Udostępnienie kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięganie do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy,	✓ uczenie cytatów, złotych myśli w języku łacińskim; ✓ propagowanie na lekcjach literatury klasycznej	Nauczyciele języka polskiego, historii,	Cały rok
FIZYCZNA	Przeciwdziałanie uzależnieniom	1. Poznanie zakresu wiedzy uczniów na temat zagrożeń wynikających z uzależnień.	✓ przeprowadzenie ankiet; ✓ lekcje wychowawcze	wychowawcy klas	październik / listopad
		2. Wykształcenie świadomości o negatywnych skutkach palenia e-papierosów, papierosów, zażywania narkotyków, dopalaczy, spożywania alkoholu	✓ spotkania z terapeutami; ✓ lekcje wychowawcze; ✓ spotkanie z przedstawicielem Policji i uświadomienie konsekwencji prawnych handlu i spożywania substancji niedozwolonych; ✓ pedagogizacja rodziców	wychowawcy klas, pedagog, zespół ds. profilaktyki wychowawcy klas, pedagog, wicedyrektor ds. wychowawczych	cały rok, wg planu pracy wychowawcy raz w roku

Program wychowawczo - profilaktyczny

		3. Wdrażanie uczniów do dbania o higienę osobistą.	✓ spotkania z pielęgniarką szkolną; ✓ lekcje wychowawcze; ✓ lekcje biologii, wdż, wychowania fizycznego	wychowawcy klas, nauczyciele	cały rok (wszystkie klasy I, pozostałe wg potrzeb)
		4. Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły.	✓ spotkania z przedstawicielami: Policji, PSSE, pracownikami ośrodków w Ciborzu i Nowym Dworcu; ✓ współpraca ze Strefą Wsparcia Rodziny (punkt konsultacyjny dla osób w sytuacjach kryzysowych); ✓ współpraca ze Stowarzyszeniem Joker (Centrum Rozwoju Osobistego i Terapii) ✓ „Bezpieczna młodość”	wychowawcy klas, pedagog, zespół ds. profilaktyki	wg harmonogramu
	Bezpieczeństwo ucznia w szkole i poza nią	1. Zapoznanie z zasadami BHP, z uwzględnieniem bezpieczeństwa wynikającego z pandemii COVID-19	✓ lekcje wychowawcze	pedagodzy szkolni, wychowawcy klas	wrzesień
		2. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych. Bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły.	✓ lekcje wychowawcze ✓ spotkania z pracownikami Policji i realizacja programu „Bezpieczna młodość”	wszyscy nauczyciele, wychowawcy klas, wicedyrektor ds. wychowawczych, pedagogzy szkolni	cały rok

Program wychowawczo - profilaktyczny

		3. Zapobieganie zachowaniom agresywnym i propagowanie zachowań akceptowanych społecznie. Przeciwdziałanie agresji słownej.	✓ lekcje wychowawcze ✓ spotkania dyrekcji z poszczególnymi klasami; ✓ rozmowy indywidualne z uczniami ✓ realizacja programu IMPACT	Dyrekcja szkoły, wychowawcy, nauczyciele, pedagodzy szkolni, pracownicy obsługi	cały rok
	Choroby cywilizacyjne	1. Zwiększanie świadomości uczniów na temat chorób cywilizacyjnych, m.in. takich jak: cukrzyca, HIV, AIDS, depresja, borelioza, bulimia, anoreksja, nowotwory	✓ lekcje wychowawcze; ✓ lekcje biologii; ✓ spotkania z pracownikami PSSE, psychologami, psychiatrami, dietetykami	pedagodzy szkolni, zespół ds. profilaktyki, wychowawcy klas	cały rok
	Edukacja prozdrowotna	1. Propagowanie zasad prawidłowego, zdrowego odżywiania się. 2. Propagowanie aktywnych form wypoczynku, rozwijania zainteresowań sportowych. 3. Rozpowszechnianie ekologicznego sposobu docierania do szkoły – „Rowerem do szkoły” 4. Zachęcanie uczniów do udziału w oferowanych zajęciach dodatkowych z wychowania fizycznego 5. Uświadamianie rodziców/prawnych opiekunów o istotności udziału dzieci i młodzieży w zajęciach wychowania fizycznego.	✓ lekcje wychowawcze; ✓ lekcje biologii; ✓ spotkanie z dietetykiem, trenerem personalnym ✓ organizowanie rajdów rowerowych, zachęcanie uczniów do przyjeżdżania do szkoły rowerem, hulajnogą ✓ organizowanie zajęć gry w badmintona	pedagodzy szkolni, zespół ds. profilaktyki, wychowawcy klas, nauczyciele wychowania fizycznego oraz przedmiotów gastronomicznych	cały rok

Program wychowawczo - profilaktyczny

EMOCJONALNA	Kształtowanie postawy emocjonalnej uczniów	1. Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.	✓ lekcje wychowawcze; ✓ warsztaty;	wychowawcy klas, pedagodzy szkolni	wg planu pracy wychowawcy
		2. Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.	✓ lekcje wychowawcze; ✓ rozmowy indywidualne; ✓ zajęcia integracyjne;	wychowawcy klas, pedagodzy szkolni,	wg planu pracy wychowawcy, wg potrzeb
		3. Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji	✓ warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów z PP-P; ✓ Lekcje wychowawcze	Pedagodzy szkolni, wychowawcy klas	wg planu pracy wychowawcy
		4. Kształcenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, z lękiem	✓ lekcje wychowawcze; ✓ spotkania z pedagogiem; ✓ warsztaty z udziałem pracownika poradni psychologiczno – pedagogicznej;	wychowawca, pedagog	wg planu pracy wychowawcy i pedagoga
	Ochrona zdrowia psychicznego	1. Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą	✓ lekcje wychowawcze z udziałem pedagoga szkolnego, wicedyrektora ds. wychowawczych;	Wychowawca klasy, pedagog	wg planu pracy wychowawcy i pedagoga

Program wychowawczo - profilaktyczny

		2. Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej	✓ indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami lub opiekunami prawnymi; ✓ ustalenie dalszego zakresu działań; ✓ pomoc ze strony instytucji wspierających pracę szkoły (nawiązanie współpracy z psychologiem, psychiatrą, terapeutą – w zależności od potrzeb)	pedagog	wg potrzeb
		3. Propagowanie reguł bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego	✓ wskazywanie uczniom możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej – pedagogicznej w formie stacjonarnej jak i online, związanej nie tylko z pandemią COVID-19. ✓ zwiększanie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole.	pedagodzy szkolni, wychowawcy klas, dyrekcja szkoły	cały rok
		4. Pedagogizacja rodziców i podawanie wskazówek, gdzie szukać pomocy w przypadku kryzysu psychicznego	✓ Spotkania indywidualne z rodzicami potrzebującymi takiego wsparcia; ✓ Informacje przekazywane na spotkaniach z rodzicami	Pedagodzy, wychowawcy klas, wicedyrektor ds. wychowawczych	cały rok, wg potrzeb

XII. Kalendarz imprez i uroczystości szkolnych znajduje się w planie pracy szkoły na rok szkolny 2022/2023.

XIII. Program poprawy frekwencji jest realizowany w szkole od 2013 roku.

Program wychowawczo - profilaktyczny

XIV. Ewaluacja programu wychowawczego

Celem ewaluacji będzie określenie efektywności działań *Programu wychowawczo - profilaktycznego*. Za monitorowanie odpowiedzialny będzie zespół składający się z wicedyrektora ds. wychowawczych, pedagogów szkolnych oraz przewodniczących zespołów wychowawczych na każdym poziomie.

Program wychowawczo - profilaktyczny będzie poddawany ewaluacji pod koniec roku szkolnego, a raport i rekomendacje na kolejny rok szkolny przedstawiane na radzie podsumowującej pracę. Zmiany do programu będą wprowadzane po każdej ewaluacji.

Informacje potrzebne do ewaluacji będą zbierane poprzez:

- 1) analizę dokumentacji szkolnej;
- 2) ankiety lub rozmowy przeprowadzane wśród uczniów, rodziców i nauczycieli;
- 3) analizę sprawozdań zespołów wychowawczych;
- 4) obserwację dokonań uczniów;
- 5) analizę dokumentacji pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, wychowawców, pielęgniarki szkolnej;
- 6) rozmowy lub sondaż wśród uczniów, nauczycieli, rodziców i pracowników niepedagogicznych szkoły.

Program wychowawczo - profilaktyczny Powiatowego Zespołu Szkół w Świebodzinie został uchwalony przez Rady Rodziców, w porozumieniu z Radą Pedagogiczną, w dniu 28 września 2022 roku.